

BELEIDSPLAN SCHULDHULPMAATJE

NIJKERK/HOEVELAKEN

2019 - 2022

Vastgesteld NDB september 2019

PLAN SCHULDHULPMAATJE NIJKERK / HOEVELAKEN 2019-2022

1. Inleiding	3
2. Armoede in Nijkerk/Hoevelaken	5
3. SchuldHulpMaatje Nijkerk/Hoevelaken	6
4. Samenwerkingspartners	10
5. Doelstellingen met concrete doelen en acties	12
Bijlage 1 Deelnemende kerken	16
Bijlage 2 Taakomschrijving coördinatoren en SchuldHulpMaatjes	17
Bijlage 3 Opleidingspakket	18

1. Inleiding

1.1. Nijkerks Diaconaal Beraad (NDB)

In 2006 is het Nijkerks Diaconaal Beraad (NDB) van start gegaan als vrijblijvend overleg. De diaconieën van 10 kerken in Nijkerk, Hoevelaken en Nijkerkerveen vonden elkaar om op verschillende maatschappelijke terreinen intensiever met elkaar samen te werken. In de loop van de jaren zijn de activiteiten en projecten gegroeid en uitgebreid. Dit kwam vooral omdat we de zorgen en knelpunten rond de zwakkeren in de samenleving zagen toenemen en we er als NDB juist willen zijn voor mensen in nood.

Zo zijn in het NDB de krachten gebundeld om als kerken bij te dragen aan het welzijn van alle mensen die in onze gemeente wonen en die tijdelijk of chronisch in een moeilijke of kwetsbare situatie verkeren. Voor mensen die in de reguliere hulpverlening niet meer of nog niet terecht kunnen, vormt het NDB een vangnet. Dit doet zij vanuit de Bijbelse diaconale opdracht om in praktische zin om te zien naar de naasten in nood en de zwakken in de samenleving.

In 2013 is het NDB een Stichting geworden. Hierin zijn inmiddels 12 kerken uit Nijkerk, Nijkerkerveen en Hoevelaken vertegenwoordigd. Zie bijlage 1 voor de deelnemende kerken. Sinds juni 2013 heeft het NDB de ANBI (algemeen nut beogende instelling) status. Vanaf maart 2015 heeft het NDB ook een eigen website: www.ndbnijkerk.nl.

In de op pagina 3 vermelde tabel is de organisatie van NDB in hoofdlijnen weergegeven. Daarin zijn ook de diverse activiteiten van NDB zichtbaar gemaakt. Overkoepelend wordt daar het Diaconaal Platform Nijkerk vermeld. Dit Platform heeft viermaal per jaar een overleg. Daarvoor worden niet alleen de leden, maar alle diaconieën van de kerken uitgenodigd. Zo zijn alle kerken betrokken bij en op de hoogte van het werk van NDB.

1.2. Schuldhulpmaatje (SHM)

Eén van de projecten, die vanuit onze doelstelling, vanaf het begin bijzondere aandacht had, was het landelijk project 'Schuldhulpmaatje' (SHM). Nadat het NDB zijn goedkeuring had gegeven om bij dat project aan te sluiten, is in gang gezet het NDB een officiële status te geven. Zo is het NDB vanaf 2013 een zelfstandig rechtspersoon en voor het werk van schuldhulpmaatje aangesloten bij de landelijke organisatie van Vereniging Schuldhulpmaatje Nederland (SHM Nederland). Een verdere toelichting volgt in hoofdstuk 4.1.

In dit plan wordt ingezoomd op het Project SchuldhulpMaatje (SHM) in Nijkerk.

1.3. Beleidsplan

Begin 2016 is het Beleidsplan Schuldhulpmaatje 2016 – 2018 opgesteld en vastgesteld. Dit was het eerste Beleidsplan van SHM en diende als basis voor de door SHM te realiseren activiteiten en doelen. Het wordt tevens gebruikt als onderlegger bij de jaarlijkse subsidieaanvraag bij de Gemeente Nijkerk. Omdat de periode van dit Beleidsplan is verstreken, is het nu geactualiseerd. Hierbij is gekozen voor een Beleidsplan voor de komende vier jaar, 2019 – 2022. De opzet is dezelfde als van het vorige Beleidsplan.

De organisatie in hoofdlijnen:

Diaconaal Platform Nijkerk (12 leden NDB)

STICHTING NIJKERKS DIACONAAL BERAAD (NDB)

Stichtingsbestuur: 7 leden

Werkgroepen en projecten, t.w.:

SchuldHulpMaatje	<u>Hulp in Praktijk</u>	<u>Noodfonds</u>	<u>Verrassingsacties</u>	<u>Vakantieproject</u> (incl. caravan)
Kerngroep	HiP Kerngroep	Kerngroep	Kerngroep	Kerngroep
Coördinatoren + maatjes				

2. Armoede in Nijkerk/Hoevelaken

Uit gegevens van het CBS blijkt dat in 2017 599.000 huishoudens een inkomen onder de lage-inkomensgrens hadden. Ten opzichte van 2016 was dat een lichte stijging. Weliswaar zijn deze cijfers lager dan die in de jaren van de economische crisis (globaal 2010 – 2013), toch is er nog weinig verbetering te zien. Ook het langdurig armoederisico verbetert nog niet echt: in 2017 moesten 227.000 van de 599.000 huishoudens al vier jaar achtereen van een laag inkomen rondkomen. Dat betekent ruim 3% van het totaal aantal huishoudens in Nederland. Een dergelijk armoederisico gaat samen met achterstanden op het sociale vlak, in de breedste zin van het woord (deelname maatschappij, gezondheid e.d.).

(gegevens ontleend aan de publicaties “Armoede en sociale uitsluiting 2018”, rapport CBS en aan de Publicatie CBS “Meer huishoudens met risico op armoede in 2017”, november 2018)

Ook het Sociaal en Cultureel Planbureau constateert:

“Kinderen tot en met 12 jaar lopen een bovengemiddeld risico op armoede. In 2016 leefde bijna 10% van deze kinderen in een huishouden met een inkomen onder het niet-veel-maar-toereikendcriterium. In 2016 kwam een arm huishouden gemiddeld ruim € 2.000 per jaar tekort t.o.v. het niet-veel-maar-toereikendcriterium inkomen.” (Rapport CPB Armoede in kaart 2018)

Kerk in Actie constateert dat één op de 9 kinderen in Nederland opgroeit in armoede. Dit betekent dat ze soms zonder ontbijt naar school gaan, in de winter met zomerkleding rondlopen of vaker ziek zijn (Armoedeonderzoek Kerk in Actie 2016). Verder ziet Kerk in Actie een groei van het aantal hulpvragen door diaconieën.

Hierboven gaat het om algemene trends en landelijke cijfers. Als we vervolgens inzoomen op de situatie in Nijkerk, zien we dat in het eerste kwartaal van 2019 er in Nijkerk 1.635 huishoudens met meerdere langdurig openstaande incasso's zijn. Dat is 9,8% van het totaal aantal huishoudens in de gemeente Nijkerk. 3.680 huishoudens (22,1%) lopen een verhoogd risico op schulden. De gemeente Nijkerk staat daarmee op plaats 180 van 355 op de lijst van gemeenten in Nederland met de meeste inwoners met schulden.

Volgens het Jaarverslag van 2017 van PLANgroep van de Gemeente Nijkerk zijn er in 2017 106 aanmeldingen geweest voor de schuldhulpverlening. Dit is vrijwel gelijk aan de jaren ervoor. In totaal 205 huishoudens ontvingen in 2017 een vorm van schuldhulpverlening via PLANgroep. Kijkend naar de achtergrond van de in 2017 aangemelde cliënten, meldt PLANgroep het volgende: de meeste aanvragers zijn alleenstaand of alleenstaand ouder (62%), zonder kinderen (78%), tussen 25 en 54 jaar (67%), met een inkomen onder modaal (78%) en met een inkomen uit uitkering (51%).

Zomaar enkele conclusies en cijfers over Armoede in Nederland en de situatie in Nijkerk.

Zomaar constatering, die de noodzaak om daar als kerken iets aan te doen, onderstrepen.

Zomaar cijfers en getallen, die voor ons als NDB en SHM geen kille cijfers zijn. Juist omdat we er willen zijn voor onze naaste in nood.

Daarom worden in dit Beleidsplan concrete doelen en acties beschreven om iets te doen aan de armoede in onze eigen omgeving. Dat beweegt en motiveert ons.

3. SchuldHulpMaatje Nijkerk/Hoevelaken

3.1. SHM doelstelling en doelgroep

De *doelstelling* van SHM Nijkerk/Hoevelaken is als volgt te omschrijven.

Gedreven door de Bijbelse opdracht tot naastenliefde en de zorg voor alle kwetsbaren in de samenleving zetten goed opgeleide vrijwilligers zich pro Deo in om inwoners van Nijkerk en Hoevelaken met schulden of dreigende schulden te helpen. Op deze manier levert SHM Nijkerk/Hoevelaken een bijdrage aan de financiële zelfredzaamheid van mensen. Het (weer) kunnen beheren van de eigen financiën vergroot het gevoel van eigenwaarde van mensen. Tegelijkertijd heeft het een positief effect op het functioneren in de maatschappij. De ultieme wens van SHM Nijkerk/Hoevelaken is dat iedere inwoner van Nijkerk en Hoevelaken regie over zijn of haar eigen financiën heeft. Dit houdt in: zowel preventief als probleemoplossend te werk gaan. Als SHM beseffen we dat dit niet voor alle inwoners haalbaar zal zijn, maar we willen ons hier wel maximaal voor inzetten. De maatjes zullen de hulpvragers zodanig begeleiden, dat zij weer regie over hun leven krijgen en perspectief hebben. De schulden hoeven niet volledig afgelost te zijn, maar moeten wel beheersbaar zijn.

Doelgroep

De doelgroep waarop SHM Nijkerk/Hoevelaken zich richt zijn personen en huishoudens in de gemeente Nijkerk die schulden en/of financiële problemen hebben of dreigen te krijgen. Er wordt hulp geboden aan iedereen die dit nodig heeft, ongeacht ras, geloof of levensovertuiging.

Het gaat om personen die zich herkennen in één of meer van de volgende vragen:

- Krijgt u meer rekeningen dan u kunt betalen?
- Maakt u uw post niet meer open?
- Weet u niet precies hoe u rond moet komen en komt u iedere maand geld tekort?
- Kunt u hulp gebruiken bij uw financiële beheer?
- Vindt u het moeilijk om hulp te vragen voor uw administratie en financiën en staat u emotioneel onder druk?
- Zou u ondersteuning goed kunnen gebruiken bij uw financiële huishouding?

3.2. SHM werkwijze kernteam

Voor de aansturing van SHM Nijkerk is een kernteam gevormd. Deelnemers van dit kernteam zijn:

- voorzitter, tevens bestuurslid NDB
- minimaal 2 coördinatoren SHM (momenteel zijn er 3 coördinatoren)
- secretaresse (op dit moment tevens als afgevaardigde van PCOB)

De voorzitter vormt als bestuurslid van het NDB tegelijkertijd de verbindende schakel met/naar het bestuur van het NDB. Op deze manier zijn de 'lijnen' qua overleg en communicatie kort en kan gemakkelijk ingespeeld worden op actuele ontwikkelingen.

3.3. Werkwijze maatjes

Voor het begeleiden en helpen van de hulpvragers zijn voor SHM maatjes actief. Maatjes worden periodiek geworven via de website of via de kerken (oproep via de verschillende kerkbladen). Dit heeft tot nu toe naar tevredenheid gewerkt. Er wordt naar gestreefd qua aantallen een goede verhouding tussen mannen en vrouwen te houden.

Per juni 2019 zijn er 15 SchuldHulpMaatjes en 3 coördinatoren.

Gemiddeld zo'n 4 keer per jaar vindt er een overleg plaats met alle maatjes en de coördinatoren. De belangrijkste doelstelling van deze bijeenkomsten is de onderlinge ontmoeting en het uitwisselen van ervaringen. Verder worden deze bijeenkomsten ook gebruikt om kennis met elkaar te delen en intervisie te houden. Ook worden de vergaderingen benut om andere organisaties die in Nijkerk actief zijn en waar we mee te maken hebben, uit te nodigen om iets te vertellen over hun werk. Hierdoor blijven de maatjes op de hoogte van allerlei ontwikkelingen die van belang kunnen zijn voor de hulpvragers.

3.4. Werkwijze hulpvragen in de praktijk

Hulpvragen komen op verschillende manieren binnen. Soms nemen mensen zelf contact op, telefonisch of via mail, nadat ze SHM leren kennen via de website. Ook via andere kanalen worden hulpvragers doorverwezen naar SHM, zoals via gebiedsteams, Plangroep (Gemeente) of via woningbouwcoöperaties.

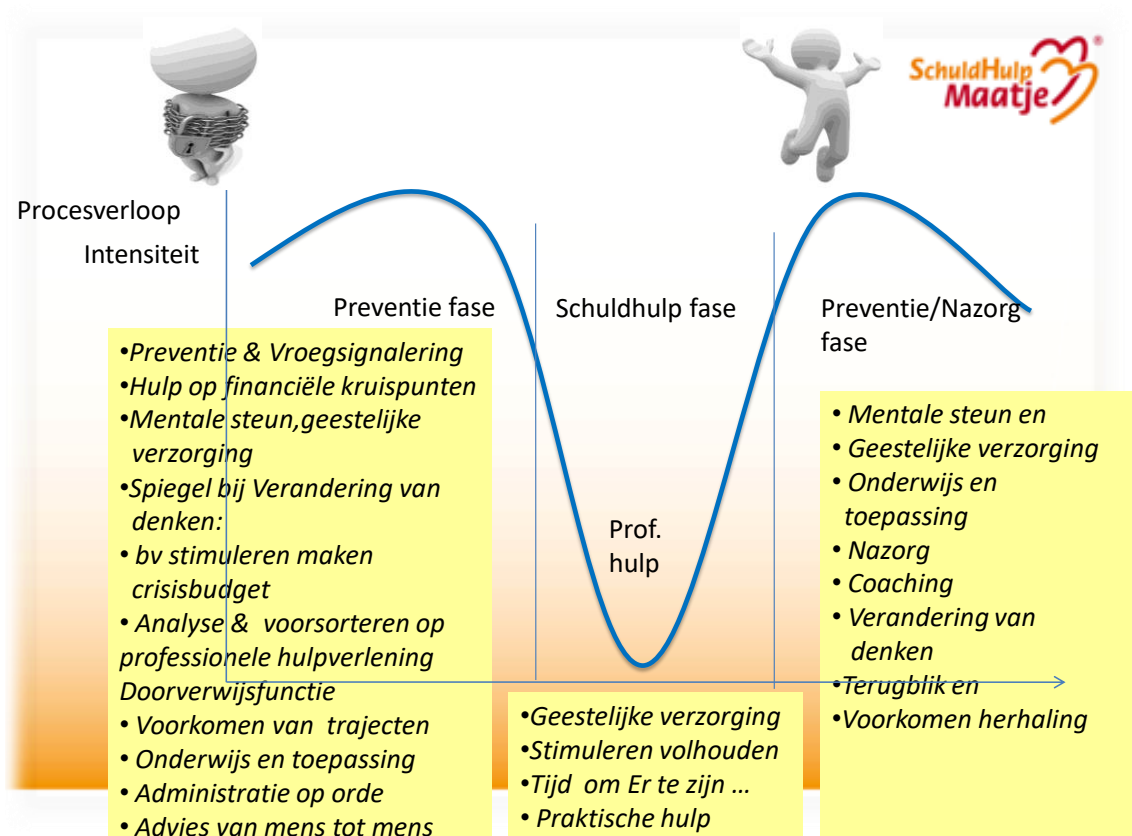
De coördinatoren nemen de aanvraag in behandeling en leggen contact met de aanvrager. Tijdens het eerste gesprek wordt aan de hand van een vragenlijst nagegaan en besproken welke hulpvraag er is en of de hulpvrager door SHM Nijkerk/Hoevelaken geholpen kan worden. Zo ja, dan wordt er een hulpverleningsovereenkomst opgemaakt (hiermee worden verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid duidelijk geregeld) en er wordt een gecertificeerd maatje gekoppeld aan de hulpvrager. Dit maatje gaat het traject in met de hulpvrager en heeft zeer regelmatig, bij voorkeur wekelijks, contact met de hulpvrager. Alle contacten alsmede de voortgang van de hulpvraag worden vastgelegd in het hulpvragerssysteem (zie verder onder punt 3.5). Door middel van dit systeem blijft de coördinator op de hoogte van de stand van zaken. Indien nodig overleggen de coördinator en het maatje over de te nemen vervolgstappen. In dit alles blijft de hulpvrager verantwoordelijk voor het oplossen van de ontstane situatie. Op het moment dat de hulpvraag voldoende is beantwoord en de aanvrager zelfstandig verder kan, wordt de hulp afgesloten met (indien mogelijk) een evaluatiegesprek tussen de coördinator en de hulpvrager. Als SHM Nijkerk/Hoevelaken de hulpvraag niet kan beantwoorden of tussentijds blijkt dat de geboden hulp niet effectief is, wordt gekeken of er kan worden doorverwezen naar een andere organisatie op het gebied van de (schuld)hulpverlening. Elke coördinator is gekoppeld aan een aantal maatjes en heeft periodiek een overleg met het maatje over het functioneren en de gang van zaken.

Een maatje biedt hulp tijdens drie fasen van financiële problemen:

- Preventiefase: het voorkomen van (grote) schulden;
- Schuldhulpfase: in deze fase is vaak al professionele schuldhulpverlening aanwezig en dient een maatje als steun in de rug;

- Nazorgfase: het voorkomen van terugval.

Zoals uit onderstaande grafiek ook blijkt, ligt het zwaartepunt van de ondersteuning van de SchuldHulpMaatjes aan de voorkant (preventiefase) en aan de achterkant (nazorgfase).

In alle aspecten van de begeleiding door het SHM staat een gedragsverandering van de hulpvrager en het stimuleren van zelfredzaamheid centraal. SHM Nijkerk/Hoevelaken werkt aanvullend op de professionele hulpverlening (Plangroep).

De taken van een maatje en coördinator zijn beschreven in bijlage 2.

3.5. Rapportage: hulpvragerssysteem

Door SHM Nederland is een hulpvragerssysteem ontwikkeld. In dit systeem worden alle hulpvragen geregistreerd en bijgehouden. Dit systeem is zo ingericht dat het voldoet aan de regels rond privacy van de AVG.

De eerste registratie van de hulpvragen gebeurt door de coördinatoren, die vervolgens van elke hulpvraag de voortgang en het verloop kunnen volgen. Het bijhouden van acties, afspraken met en werkzaamheden voor de hulpvrager gebeurt door de maatjes zelf.

Door dit systeem kunnen we verschillende zaken volgen en daarover rapporteren. Variërend van 'hoeveel maatjes zijn er nu echt actief?' via 'hoeveel hulpvragers worden er op dit moment geholpen?' tot 'welke resultaten en successen zijn er geboekt?' en 'welke trends qua hulpvragen signaleren we?'

Deze gegevens zijn zowel van belang voor de eigen organisatie, plaatselijk en landelijk, als voor de plaatselijke gemeente en kerken. Daarnaast worden ze gebruikt voor het jaarverslag en voor het informeren van de gemeente en de lokale kerken en sponsoren.

4. Samenwerkingspartners

4.1. Vereniging SchuldHulpMaatje Nederland

Het NDB Nijkerk is aangesloten bij de Vereniging SchuldHulpMaatje Nederland (hierna SHM Nederland).

SHM Nederland ging in 2010 van start als project met een subsidie vanuit de overheid. Het was een gezamenlijk initiatief van kerkelijke organisaties en christelijke schuldhulpverleningsorganisaties. Er was een sterke wil van katholieke, evangelische en protestantse kant om gezamenlijk, dus interkerkelijk iets te doen rond de schuldenproblematiek. Uit het armoedeonderzoek van 2010 bleek dat kerken op het gebied van armoede vooral tijd staken in voedselbanken en het bijstaan van mensen met schulden. Dat kriebelde. Vanuit de verschillende kerken wilden we niet alleen 'pleisters plakken', maar sterker dan ooit een stevige maatschappelijke rol spelen. Dat betekent ook naast mensen met schulden gaan staan en proberen hen echt uit hun problemen te helpen.

Het was hun antwoord op de toenemende financiële problematiek in ons land. Het project sloeg aan en binnen enkele jaren groeide het project uit naar een landelijke beweging met positieve naamsbekendheid. In 2014 is het een landelijke vereniging geworden.

De vereniging wil met haar gekwalificeerde vrijwilligersorganisatie mensen ondersteunen bij het voorkomen en oplossen van financiële schuldenproblematiek. Het doel van de vereniging is om, zonder te streven naar winst, de SchuldHulpMaatje-aanpak te bevorderen, concretiseren en borgen. Deze is gericht op de kwalitatief hoogwaardige inzet van vrijwilligers.

Sinds 2018 is de Vereniging Hulp in Praktijk (HiP Nederland) een zelfstandige organisatie met SHM Nederland als strategische partner. Door nauwe samenwerking en het benutten van elkaars expertise, zijn beide organisaties gericht op ondersteuning van de kwetsbare hulpvrager, op het tijdig signaleren van eenzaamheid, schulden en armoede. Ook plaatselijk kunnen we elkaar daarin bij ons werk versterken.

Onderstaande christelijke geloofsgemeenschappen nemen deel aan SHM:

- Kerk in Actie (initiatief van PKN);
- Landelijk Katholiek Diaconaal Beraad (LKDB);
- Platform Diaconale Samenwerking van NGK, GKV en CGK;
- Protestants Christelijke Ouderenbond (PCOB);
- Perki (migrantenkerken);
- Missie Nederland;
- Vincentiusvereniging Nederland.
- VPE (Verenigde Pinkster- en Evangeliegemeenten)
- Leger des Heils Nederland.

De daadwerkelijke SHM activiteiten worden uitgevoerd door de lokale organisaties die lid zijn van SHM Nederland. SHM Nederland ondersteunt en begeleidt bestaande en startende lokale organisaties.

SHM Nederland besteedt veel aandacht aan de educatie van maatjes. Permanente educatie van maatjes is essentieel, omdat ze een zeer kwetsbare groep ondersteunen en dus goed

toegerust moeten zijn. Deze permanente educatie is ook nodig om als SHM gecertificeerd te blijven. Zie bijlage 3 voor een beschrijving van het totale opleidingspakket dat aangeboden wordt door SHM Nederland.

Via SHM Nederland hebben we de volgende verzekeringen:

- Een bestuursaansprakelijkheidsverzekering voor de bestuursleden van het NDB (die geregistreerd zijn bij de Kamer van Koophandel);
- Een schadeverzekering voor geregistreerde maatjes;
- Een aansprakelijkheidsverzekering voor geregistreerde maatjes.

4.2 Samenwerkingspartners in de gemeente Nijkerk

We hechten veel waarde aan een goede samenwerking met de gemeente en ketenpartners. Zo maken we deel uit van een periodiek Netwerkoverleg financiële hulp met Plangroep, Humanitas, Sigma en de gemeente over schuldhulpverlening in de gemeente Nijkerk. Daarnaast is er ook regelmatig individueel contact met deze partijen. Verder is er intensief contact met de PCOB Nijkerk/Hoevelaken. De PCOB was bij de oprichting van SHM Nijkerk pleitbezorger bij de gemeente Nijkerk voor erkenning van SHM. Zo is nu ook geregeld dat een van de bestuursleden van de PCOB (vanuit de Zorggroep) deel uitmaakt van het kernteam SHM Nijkerk.

Verder zijn er op lokaal niveau contacten met de diaconieën van de deelnemende kerken, afzonderlijk of gezamenlijk alsmede via het Diaconaal Platform Nijkerk. Doordat (vrijwel) alle kerken in Nijkerk deelnemen in dit Platform is er een grote betrokkenheid bij het werk van SHM vanuit de kerken en diaconieën.

Tenslotte zoeken we periodiek overleg met de voedselbank, Vluchtelingenwerk en Hulpdienst Hoevelaken, soms als daar aanleiding voor is en anders sowieso eenmaal per vier jaar.

Naast deze lokale contacten is er zeer regelmatig contact met de Landelijke vereniging SHM en met andere lokale SHM organisaties.

5. Doelstellingen met concrete doelen en acties

5.1 Doelstelling qua aanpak: vroeg signalering en preventie bij schulden

We willen als SHM Nijkerk/Hoevelaken het liefst in een zo vroeg mogelijk stadium met de hulpvrager in contact komen. Op die manier is er nog het meeste te bereiken en kunnen we proberen te voorkomen dat de hulpvrager met een schuldproblematiek te maken krijgt. Kortom, ons doel is problematiek zo vroeg mogelijk te signaleren en (oplopende) schulden zoveel mogelijk te voorkomen.

In het kader van schuldpreventie maken we als SHM dankbaar gebruik van de Notitie Schuldpreventieplan 2017 van de Gemeente Nijkerk. Voor zover mogelijk benutten we de daarin geboden mogelijkheden en regelingen.

Wat vroegsignalering betreft zijn al de nodige stappen vooruit gezet, o.a. in samenwerking met de gemeente Nijkerk. Zo is een pilot 'Vroegsignalering' gestart, waarbij de Gemeente Nijkerk samenwerkt met diverse partijen uit de nutssector, woningcoöperaties en zorgverzekeringen. De pilot werkt onder de naam 'Op tijd erbij'. Doel is vroegtijdig huishoudens met betalingsproblemen op te merken en deze te helpen schulden te voorkomen. In nauwe samenwerking met de Gemeente en de gebiedsteams blijven we de ontwikkelingen volgen en onze bijdrage leveren.

SHM biedt online hulpmiddelen aan:

- via de website www.eerstehulpbijschulden.nl is het mogelijk op postcodeniveau inzicht te krijgen in de hoogte van het risico op schulden;
- middels gerichte Google Adwords Campagnes op postcodeniveau krijgt een inwoner een advertentie te zien van SHM als hij/zij zoekt op termen gerelateerd aan schulden/geldproblemen (schuldsanering, schuldhulpverlening, geen geld etc.).

5.2 Doelstelling, werving maatjes en PR en voorlichting

Zoals in paragraaf 3.2 opgemerkt, zijn er per juni 2019 15 maatjes actief. Dat is op dit moment voldoende. Echter hebben alle maatjes ieder wel gemiddeld 3 hulpvragers onder hun hoede. Uiteraard worden in de loop van de tijd bepaalde hulpvragen afgerond. Toch moeten we soepel kunnen inspelen op nieuwe aanvragen en die zo spoedig mogelijk bij maatjes kunnen plaatsen. Ook verwachten we extra hulpvragen n.a.v. preventie en vroeg signalering van schulden. Daarom is ons doel steeds 16 tot 20 maatjes beschikbaar te hebben. Daarom ook blijft het zaak periodiek een wervingsactie voor nieuwe maatjes te starten, zowel om nieuwe (oplopende) aanvragen aan te kunnen als om een eventueel vertrek van een maatje op te vangen. Werving van maatjes is daarom een continu proces en elk jaar als actie opgenomen.

Daarnaast blijft een doorlopend doel en actiepunt meer bekendheid te bewerkstelligen bij potentiële hulpvragers en organisaties die hulpvragers op de mogelijkheid van SHM kunnen wijzen. Deze activiteit neemt het Kernteam voor zijn rekening.

PR en voorlichting

Qua organisatie staat SHM er inmiddels goed voor. Samenwerking van Kernteam, coördinatoren en maatjes verloopt naar wens. Daar hoeft geen extra energie in gestoken te worden, de komende periode.

Wel blijft het van belang dat zowel binnen als buiten de kerken in de gemeente Nijkerk veel werk gemaakt wordt van PR activiteiten en voorlichting. SHM heeft veel te bieden aan hulpvragers. In de planperiode zal gecommuniceerd worden met:

- Diaconaal Platform Nijkerk en met alle diakenen in de gemeente Nijkerk;
- Het Overleg Orgaan Kerken (OOK);
- PCOB (Protestants Christelijke Ouderenbond);
- Hulpdienst Hoevelaken;
- De gemeente Nijkerk en de gebiedsteams;
- Voedselbank en Vluchtelingenwerk Oost Nederland;
- Partners in het Netwerk Financiële hulp, zoals SIGMA, Humanitas, Plangroep;
- Stichting Streams in Nijkerk;
- Woningcorporaties en welzijnsinstellingen;
- Financiële instellingen.

Op het gebied van PR en communicatie zal er niet alleen aandacht zijn voor de Nieuwsbrieven, maar ook voor de website en social media. Daarbij schakelen we de hulp in van een communicatieadviseur, die tevens PR en communicatie voor NDB verzorgt. Waar mogelijk zijn we als SHM (en NDB) aanwezig op beurzen e.d., zoals de Seniorenbeurs.

5.3 Doelstelling, qua financiën en fondswerving

SHM Nijkerk draait volledig op vrijwilligers. Dat neemt niet weg dat we te maken hebben met kosten. Het gaat daarbij vooral om de opleidingskosten voor nieuwe maatjes, kosten van de jaarlijkse hercertificering van de overige maatjes en lidmaatschapskosten van SHM Nederland.

Deze kosten worden momenteel gefinancierd door de bijdragen van de aangesloten kerken en door een jaarlijkse subsidie van de gemeente Nijkerk.

We onderzoeken de komende jaren of er ook bepaalde fondsen zijn waar we aanspraak op kunnen maken en of en hoe instellingen en bedrijven ons werk kunnen steunen. Dit is niet alleen gericht op de continuïteit van ons werk, maar ook op mogelijke versterking en uitbreiding, o.a. volgend op effectuering van de speerpunten in de komende jaren. Bij 'versterking' van onze positie, denken we ook aan vormen van kredietverlening.

5.4 Doelstelling, concrete doelen

Vanaf 2015 nemen de hulpvragen toe, al zijn er redelijk 'rustige' periodes. Eind 2018/begin 2019 was er sprake van een toename, zodat de aanwezige maatjes begin 2019 volledig bezet zijn. Gelet op de maatschappelijke ontwikkelingen is de verwachting dat de hulpvragen in de periode 2019-2022 gelijk blijven of licht toenemen. Ook verwachten we extra hulpvragen n.a.v. preventie en vroeg signalering van schulden. Daarom is ons doel steeds 16 tot 20 maatjes beschikbaar te hebben.

Hieronder worden de doelen voor de periode van het Beleidsplan geformuleerd. Deze zijn in tweeën onderverdeeld.

1. Eerst worden de activiteiten verwoord, die voor alle jaren van de planperiode gelden. Het gaat daarbij om de jaarlijks terugkerende doelstellingen en activiteiten. Concreet: de hulpverlening en ondersteuning aan hulpvragers, het werven van maatjes, het overleg en de intervisie met de maatjes en PR en voorlichting.
2. Daarna worden de nog uit te werken actiepunten genoemd plus de speerpunten. Het gaat hier om actiepunten, die nog niet concreet aan te geven zijn, bijv. omdat ze voortkomen uit rapportages of evaluaties of via SHM landelijk op onze weg komen (zoals SHM Jong in 2018/2019). Voor die 'nog niet concrete' actiepunten is het de bedoeling deze 'werkende weg' concreet en 'smart' te maken. Vanuit het Kernteam of de maatjes zal een 'eigenaar' worden benoemd om dit te realiseren.

Tenslotte is er voor elk jaar één speerpunt benoemd, juist om daar dat jaar specifieke aandacht aan te besteden. Daarbij kunnen zich wel ontwikkelingen voordoen (plaatselijk of landelijk) die om (re)actie vragen. Dan wordt daarop ingespeeld door dat als speerpunt aan te wijzen.

Jaarlijks terugkerende doelstellingen en activiteiten.

2019 t/m 2022

1. *Ondersteuning en hulp aan hulpvragers.*
Hoofddoel is en blijft het doorlopend kunnen voldoen aan binnenkomende hulpvragen.
2. *Werven en opleiden van maatjes.*
Het aantal maatjes op orde houden om doelstelling één te verwezenlijken.
3. *Ontmoeting, afstemming en intervisie.*
  - Onderling: minimaal 4 keer per jaar wordt het periodiek overleg met de maatjes gehouden, waarbij zowel intervisie plaatsvindt als gastsprekers worden uitgenodigd van een vereniging of instelling, die raakt aan het werk van SHM.
  - Met andere samenwerkingspartners: overleg met Gebiedsteams van de Gemeente Nijkerk, met NDB HiP, Voedselbank, Humanitas, het jeugd- en jongerenwerk e.a. Jaarlijks vast te stellen.
4. *PR en voorlichting.*
  - Het actueel houden van de website; periodiek, minimaal 4 keer, wordt een nieuwsbericht op de site geplaatst.
  - Er worden 2 nieuwsbrieven gemaakt (elk halfjaar één), die breed beschikbaar worden gesteld.

Nog uit te werken actiepunten en speerpunten

2019

1. Speerpunten:

- Risico's op postcodeniveau worden met behulp van Google Adwards ingezet.
- Vroegsignalering en preventie; bijdrage aan pilot 'Op tijd erbij'.
- SHM Jong i.c.m. Money Fit (laatste is inmiddels door de gemeente gestopt).

2. Actiepunt: volgen ontwikkelingen en rapportages e.d.; plaatselijk en landelijk.

Aan de hand van de Minima Effect Rapportage 2018 wordt nagegaan waar mogelijkheden voor SHM liggen voor leer- en actiepunten; deze worden benoemd, uitgewerkt en gerealiseerd.

2020

1. Speerpunten:

- De activiteiten en hulpvragen van SHM over de periode 2018 tot 2020 worden geëvalueerd en mogelijke verbeterpunten worden benoemd; deze verbeterpunten worden vertaald naar concrete actiepunten, die in de jaren 2020 en 2021 worden gerealiseerd.
- Fondswerving bij bedrijven en instellingen wordt voorbereid en in gang gezet. In dat kader wordt ook onderzocht of en in hoeverre we een rol kunnen spelen bij kredietverlening.

2. Actiepunt: volgen ontwikkelingen en rapportages e.d.; plaatselijk en landelijk.

Aan de hand van Rapportages, evaluaties e.d. van de Gemeente Nijkerk en andere organisaties worden concrete leer- en actiepunten benoemd.

Voorbeelden: Evaluatie Gemeente Nijkerk van Kindpakket en Meedoen;

“Benchmark Armoede en schulden” van Divosa.

N.B. Beide worden genoemd in MER 2018.

2021

1. Speerpunten:

- De uitkomsten van de Evaluatie SHM 2018 – 2020 (uitgevoerd in 2020) worden vertaald naar concrete actiepunten. Deze worden uitgewerkt en gerealiseerd.
- Fondswerving bij bedrijven en instellingen wordt voorbereid en in gang gezet. In dat kader wordt ook onderzocht of en in hoeverre we een rol kunnen spelen bij kredietverlening.

2. Actiepunt: volgen ontwikkelingen en rapportages e.d.; plaatselijk en landelijk.

De Rapportages, evaluaties e.d. van de Gemeente Nijkerk en andere organisaties en van SHM Nederland worden gevolgd. Zo nodig worden concrete actiepunten benoemd en worden die gerealiseerd.

2022

1. Speerpunten:

- Afronding van de speerpunten uit 2020 en 2021: realiseren van fondswerving en kredietverlening.
- Hoe kunnen we als SHM er (meer) zijn voor anderstaligen, statushouders en asielzoekers.

2. Actiepunt: volgen ontwikkelingen en rapportages e.d.; plaatselijk en landelijk.

- De Rapportages, evaluaties e.d. van de Gemeente Nijkerk en andere organisaties en van SHM Nederland worden gevolgd. Zo nodig worden concrete actiepunten benoemd en worden die gerealiseerd.

3. Het Beleidsplan 2019-2022 wordt geactualiseerd.

Bijlage 1 Deelnemende kerken

Deelnemende kerken in het Diaconaal Platform:

Leden NDB

- Hervormde Gemeente Nijkerk
- De Fontein Nijkerk
- Hervormde Gemeente Hoevelaken, Stoutenburg en Achterveld
- Vredeskerk Nijkerk
- Eben-Haëzerkerk Nijkerkerveen
- Gereformeerde Kerk en Hervormde Gemeente Nijkerkerveen
- Gereformeerde Kerk Nijkerk
- Protestantse gemeente De Eshof Hoevelaken
- Christelijk Gereformeerde Kerk Nijkerk
- Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt Oost
- Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt West
- RK Parochie St Catharina Nijkerk

Overige deelnemers in het Platform

De volgende kerken nemen ook deel aan en zijn betrokken bij het overleg:

- Evangelische Gemeente De Ark
- Hersteld Hervormde Gemeente Hoevelaken/Nijkerkerveen
- Hersteld Hervormde Gemeente Nijkerk

Bijlage 2 Taakomschrijving coördinatoren en SchuldHulpMaatjes

De coördinatoren zijn de schakel tussen het NDB en de maatjes. Hier horen o.a. de volgende taken bij:

- intake nieuwe maatjes;
- bewaken kwaliteitseisen maatjes;
- opgeven maatjes voor trainingen en her-certificeringen;
- houden van bijeenkomsten met alle maatjes om contacten te onderhouden en intervisie te doen;
- coach, wegwijzer en vraagbaak zijn voor de maatjes;
- signaleren van en inspelen op problemen bij de maatjes;
- communicatieschakel zijn tussen SHM Nederland en de maatjes;
- bevorderen van de onderlinge samenwerking tussen alle betrokkenen en de benodigde lokale netwerken;
- contacten onderhouden met de lokale aanspreekpunten van de gemeente Nijkerk;
- rapportages opleveren aan SHM Nederland.

De SchuldHulpMaatjes (maatjes) doen het belangrijke werk in de ondersteuning van de hulpvragers. Hier horen o.a. de volgende taken bij:

- het ordenen van de administratie;
- het in kaart brengen van de inkomsten en uitgaven;
- de schuldenlast inzichtelijk maken;
- een budgetplan maken, samen met de hulpvrager;
- hulp bij het aanvragen van toeslagen (indien van toepassing);
- hulp bij het verzamelen van de benodigde voorbereiden van een evt. traject van professionele schuldhulpverlening;
- mentale ondersteuning bij professionele schuldhulpverlening (indien van toepassing).
- de hulpvrager stimuleren om dingen in gang te zetten;
- formulieren invullen, samen met de hulpvrager (niet ondertekenen);
- kleine schulden samen oppakken en oplossen;

Bijlage 3 Opleidingspakket

SHM Nederland biedt het volgende opleidingspakket aan:

1. Pre-learning module
Dit is een introductie cursus voor aspirant maatjes. Wanneer iemand zich aanmeldt als SHM, wordt een pre-learning module aangeboden. Hierin wordt het aspirant maatje duidelijk geïnformeerd wat het werk inhoudt. Nadat de coördinator een intake gesprek heeft gehad met het aspirant maatje en het maatje geschikt acht, verstrekt de coördinator de inloggegevens voor de pre-learning module. Na het goed afronden van deze pre-learning module, kan een kandidaat aangemeld worden voor de 3-daagse training.
2. De 3-daagse training
Alle aspirant-maatjes dienen de 3-daagse training te volgen. Nadat een aspirant-maatje de training goed doorlopen heeft en er een Verklaring omtrent Gedrag (VOG) is overlegd (niet ouder dan 3 maanden), ontvangt het maatje een certificaat en een pas en wordt er een overeenkomst opgemaakt tussen SHM Nijkerk en het maatje. Vanaf dit moment kan hij/zij aan de slag als SHM.
3. Permanent Educatie Programma
Nadat het SHM is getraind, gecertificeerd en actief is als maatje, is het belangrijk dat het maatje toegerust blijft op het gebied van regelingen, wetgeving en andere zaken die belangrijk zijn bij de uitvoering van het werk als maatje. Hiervoor is het Permanent Educatie Programma (PEP) ontwikkeld. Deze wordt aangeboden op een online leeromgeving. Gecertificeerde maatjes krijgen toegang tot dit systeem en kunnen verspreid over het jaar de diverse modules volgen. Deelname is verplicht. Wanneer het maatje het programma periodiek doorloopt, ontvangt het maatje ieder jaar een nieuwe pas om aan te tonen dat het als SHM is gecertificeerd.